

κέρατο

κέρατο, το, ουσ. [< μυν. κέρατον, από τα κέρατα, πλ. του αρχ. ουσ. κέρας], το κέρατο. **1.** η συζυγική απιστία, το κεράτωμα: «λένε πως στην υψηλή κοινωνία το κέρατο το 'χουν για σπορ! || στη λεγόμενη αριστοκρατία το κέρατο πάει σύννεφο». **2.** άνθρωπος ανάποδος, ενοχλητικός, δύστροπος, πεισματάρης, στρυφνός, τυραννικός: «είναι τέτοιο κέρατο αυτός ο άνθρωπος, που σε βγάζει την πίστη ανάποδα, αν μπλέξεις μαζί του!». **3.** (στη γλώσσα της αργκό) το μαχαίρι, η κάμα, αλλά και το περίστροφο, το πιστόλι: «έπεσε με το κέρατο πάνω του και του τρύπησε την καρδιά || κάποια στιγμή έβγαλε το κέρατο απ' την τσέπη του και του την άναψε». **4.** (στη γλώσσα των ναρκωτικών) το χασίσι: «θα το κόψω το κέρατο, γιατί δεν το αντέχω άλλο». Υποκορ. **κερατάκι, το** (βλ. λ.). (Ακολουθούν 31 φρ.)·

- αρπάζω τον ταύρο απ' τα κέρατα, βλ. λ. [ταύρος](#)·

- βγάζει τα κέρατά του, κερδίζει πάρα πολλά χρήματα από τη δουλειά του: «έχει ένα φασφουντάδικο στο κέντρο της αγοράς και βγάζει τα κέρατά του». Συνών. βγάζει άντερα ή βγάζει τ' άντερά του / βγάζει λεφτά με ουρά / βγάζει λεφτά με τη σέσουλα / βγάζει λεφτά με το ζεμπίλι / βγάζει λεφτά με το τσουβάλι / βγάζει παρά με ουρά ή βγάζει παράδες με ουρά / βγάζει τα μαλλιά της κεφαλής του / βγάζει τα μαλλιοκέφαλά του / βγάζει της Παναγιάς τα μάτια / βγάζει τρελά λεφτά / βγάζει χοντρά λεφτά / βγάζει χοντρό χρήμα / βγάζει χρήμα με ουρά·

- γαμώ το κέρατό μου! έκφραση αγανακτισμένου ή εκνευρισμένου ατόμου. (Τραγούδι: και το τρίτο είναι δικό μας, **γαμώ το κέρατό μας**, αγάπη μου γλυκιά). Συνήθως η φρ. κλείνει πάλι με το γαμώ. Για συνών. βλ. φρ. γαμώ τα καντήλια μου! λ. γαμώ·

- γαμώ το κέρατό σου! ή σου γαμώ το κέρατο! **α.** επιθετική έκφραση εναντίον κάποιου που είναι ενοχλητικός, που μας δημιουργεί προβλήματα: «έλα δω, γαμώ το κέρατό σου, που σε ψάχνω και δε σε βρίσκω, όταν σε χρειάζομαι! || σου γαμώ το κέρατο αν ξαναφύγεις απ' τη δουλειά χωρίς την άδειά μου!». **β.** εκστομίζεται και ως βρισιά. Η φρ. πιο αραιά από ότι η αμέσως πιο πάνω, κλείνει πάλι με το γαμώ. Για συνών. βλ. φρ. γαμώ τα καντήλια σου! ή σου γαμώ τα καντήλια! λ. γαμώ·

- δε βλέπεις το κέρατό σου το δίφορο! ή δε βλέπεις τα κέρατά σου τα δίφορα! **α.** λέγεται ειρωνικά σε κάποιον που, ενώ οι εργασίες του πηγαίνουν πολύ άσχημα, προσφέρεται να συμβουλευτεί άλλους πώς να πάνε καλά οι εργασίες τους. **β.** λέγεται ειρωνικά σε κάποιον που, ενώ η γυναίκα του τον απατά, αυτός προσφέρεται να συμβουλευτεί άλλους πώς να φερθούν στις γυναίκες τους, για να φανούν σκληροί και κυρίαρχοι στο γάμο τους ή στον ερωτικό τους δεσμό·

- δε βλέπεις το κέρατό σου το τράγιο! βλ. φρ. δε βλέπεις το κέρατό σου το δίφορο(!)·

- είναι διάβολος με κέρατα, βλ. λ. [διάβολος](#)·

- είναι ένα κέρατο αυτός! θαυμαστική έκφραση που επιτείνει τα προτερήματα ή τα ελαττώματα κάποιου: «τι λες, θα μπορέσει να μου τελειώσει τη δουλειά; -Είναι ένα κέρατο αυτός! || είναι ένα κέρατο αυτός, που, αν σου πάρει δανεικά, θα σου βγάλει την ψυχή μέχρι να σου τα επιστρέψει»·

- ήλιος με κέρατα, βλ. λ. [ήλιος](#)·

- θα σε βρω και στου βοδιού το κέρατο μέσα να κρυφτείς, βλ. λ. [βόδι](#)·

- κέρατα έχει (είχε) αυτός και...; τι περισσότερο διαθέτει (διέθετε) αυτός από εμένα και...: «και βέβαια μπορώ κι εγώ να το κάνω, τι δηλαδή, κέρατα είχε αυτός και το 'κανε;»·

- κέρατο βερνικωμένο, άνθρωπος ανυποχώρητος, ισχυρογνώμονας, σκληρός, τυραννικός: «εγώ σου λέω πως αυτός ο άνθρωπος είναι κέρατο βερνικωμένο, κι αφού έμπλεξες μαζί του, δε θα ξεμπλέξεις εύκολα»·

- όσο κάθεσαι ο κερατάς, το κέρατό του αυξάνει, βλ. λ. [κερατάς](#)·

- όσο ο καλός μου αργεί, το κέρατό του αυξάνει, η μακροχρόνια απουσία του συζύγου από το σπίτι οδηγεί τη σύζυγο στη συζυγική απιστία: «άσε τα μεγάλα ταξίδια χωρίς τη γυναίκα σου, και να 'χεις πάντα κατά νου αυτό που έλεγαν οι πιο παλιοί, ότι δηλαδή, όσο ο καλός μου αργεί, το κέρατό του αυξάνει»·
- όταν ο σάλιαγκας ζητεί ν' αλλάξει το καυκί του, πρώτα βγάζει τα κέρατα κι έπειτα το κορμί του, βλ. λ. [σάλιαγκας](#)·
- πάνω τον ταύρο απ' τα κέρατα, βλ. λ. [ταύρος](#)·
- τα βόδια τα δένουν απ' τα κέρατα, τον άνθρωπο τον δένουν απ' το λόγο του, βλ. λ. άνθρωπος·
- ... τα κέρατά μου (σου, του κ.λπ.), πάρα πολύ, σε υπερβολική ποσότητα: «πήγα στο μπαράκι κι ήπια πάλι τα κέρατά μου || τέλος του μηνός έχω πληρωμές και πρέπει να πληρώσω τα κέρατά μου || μπλέξαμε όλη η παρέα κι ήπιαμε τα κέρατά μας || είναι πολύ προβληματισμένος, γιατί χρωστάει τα κέρατά του»·
- το κέρατό μου (ενν. γαμώ), βλ. φρ. γαμώ το κέρατό μου·
- το κέρατό σου (ενν. γαμώ), βλ. φρ. γαμώ το κέρατό σου·
- το κέρατό σου το δίφορο! ή τα κέρατά σου τα δίφορα! (ενν. γαμώ) **α.** λέγεται από αγανακτισμένο ή εκνευρισμένο άτομο σε κάποιον, που δεν μπορεί ή που δεν εννοεί να καταλάβει αυτό που επίμονα του λέει: «τα κέρατά σου τα δίφορα, που σου ζήτησα να μου φέρεις αυτό το πράγμα!». **β.** εκστομίζεται και ως βρισιά: «τα κέρατά σου τα δίφορα που σου είπα εγώ τέτοιο πράγμα!» Από την εικόνα εκείνου του άντρα που δεν εννοεί να πιστέψει κάποιον, που του λέει συνέχεια πως η γυναίκα του τον απατά συστηματικά, πράγμα που θα έπρεπε να το είχε καταλάβει προ πολλού, γιατί, κοντά στο κέρατο που του φύτεψε η γυναίκα του, καρποφόρησε και άλλο·
- το κέρατό σου το τράγειο! έκφραση αγανακτισμένου ή εκνευρισμένου ανθρώπου σε κάποιον, που δεν μπορεί ή που δεν εννοεί να καταλάβει αυτό που επίμονα του λέει: «το κέρατό σου το τράγειο, που σου 'πα να κάνεις αυτό το πράγμα!». Από την εικόνα του κέρατου του τραγιού, που είναι πολύ ενδεικτικό. Εκστομίζεται και ως βρισιά σε κέρατά·
- του (της) βάζει (το) κέρατο ή του (της) βάζει (τα) κέρατα, βλ. φρ. του (της) φοράει (το) κέρατο·
- του γαμώ το κέρατο, **α.** τον καταξεφτιλίζω, τον καταντροπιάζω: «επειδή ενοχλούσε γέρο άνθρωπο, σηκώθηκε απ' την παρέα του κι εκεί μπροστά σ' όλο τον κόσμο του γάμησε το κέρατο». **β.** τον τιμωρώ σκληρά, τον δέρνω άγρια, τον κατανικώ: «τον έπιασε στα χέρια του και του γάμησε το κέρατο». **γ.** εκστομίζεται και ως βρισιά. Για συνών. βλ. φρ. του γαμώ τα καυτήλια, λ. γαμώ·
- του (της) περνάει (το) κέρατο ή του (της) περνάει (τα) κέρατα, βλ. φρ. του (της) φοράει (το) κέρατο·
- του (της) φοράει (το) κέρατο ή του (της) φοράει (τα) κέρατα, τον (την) απατά: «χρόνια του φοράει το κέρατο κι αυτός δεν έχει πάρει ακόμα μυρουδιά || αν μάθει πως της φοράει κέρατα, θα του βγάλει τα μάτια»·
- του (της) φυτεύει (το) κέρατο ή του (της) φυτεύει (τα) κέρατα, βλ. συνηθέστ. του (της) φοράει (το) κέρατο·
- του φτωχού το κέρατο στο κούτελο και τ' άρχοντα στο γόνατο, οι πράξεις του φτωχού ανθρώπου, ιδίως οι παράνομες παίρνουν δημοσιότητα και σχολιάζονται ενώ του πλούσιου και ισχυρού αποσιωπούνται: «αν ήταν κανένας πλούσιος δε θα μαθαίναμε τίποτα γι' αυτή τη λοβιτούρα αλλά, βλέπεις, του φτωχού το κέρατο στο κούτελο και τ' άρχοντα στο γόνατο»· βλ. και φρ. τα δικά μας είναι καρύδια κι ακούγονται, τα δικά τους είναι σύκα και δεν ακούγονται, λ. καρύδι·
- τρώει κέρατο, κερატώνεται από το ερωτικό ή συζυγικό του ταίρι: «μόλις αντιλήφθηκε πως τρώει κέρατο, τη χώρισε χωρίς δεύτερη κουβέντα»·
- χωρίς κέρδος κέρατα! βλ. λ. [κέρδος](#)·

- χωρίς κέρδος κέρατα, χωρίς πομπές κουδούνια! βλ. λ. [κέρδος](#).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας